

عبرتی ماندگار از آن دو قرن تاریک و روزگار سیاه

دست‌نوشته‌ای غنی از مقام معظم رهبری در کاخ‌موزه گلستان موجود است که خبرگزاری فارس برای نخستین بار متن آن را منتشر می‌کند.

دست‌نوشته‌ای غنی از مقام معظم رهبری در کاخ‌موزه گلستان موجود است که خبرگزاری فارس برای نخستین بار متن آن را منتشر می‌کند.

به گزارش خبرنگار جامعه فارس، "تاریخ"، واژه‌ای عجین‌شده با "عبرت" است واژه‌ای که با پیروزی انقلاب اسلامی تلاش شده است یادگارهای آن به نیکی نگهبانی شود تا در دوره‌ها و اعصار مختلف، آینه‌ای از نتایج تصمیم‌گیری‌ها و هدف‌گذاری‌ها باشد.

طبق اسناد موجود در دوره‌های تاریخی پیش از انقلاب اسلامی، فرمانروایان از روی بغض و کینه آثار پادشاهان پیش از خود را از بین می‌بردند به طوری که اکثر مجسمه‌های تاریخی که از گذشته‌ها به جا مانده تنه‌های انسان‌های بی‌سر هستند. شاهان به سر مجسمه‌ها هم رحم نمی‌کردند و سر آن‌ها را از بدن جدا می‌کردند تا هیچ یادگاری باقی نماند.

یکی دیگر از نشانه‌های کینه‌ورزی شاهان تخریب سردر قجری کاخ گلستان است که به واسطه بغض پهلوی از این سلسله نابود شد. تاریخ این سرزمین تا پیش از انقلاب اسلامی از این دست موارد بسیار دارد.

با پیروزی انقلاب اسلامی بر خلاف شیوه سابق حکومت‌داری نه تنها کاخ‌ها و تاج‌ها و تخت‌ها تخریب نشدند بلکه آن‌ها حفظ شدند و از مردم هم دعوت شد تا به دیده عبرت در این آثار بنگرند.

گواه آشکار این موضوع، بازدید چندین ساعته آیت‌الله خامنه‌ای؛ مقام معظم رهبری در تاریخ ۱۸ آذرماه ۱۳۶۷ از کاخ گلستان است، کاخی که ۱۱ پادشاه در آنجا تاجگذاری کرده‌اند.

مقام معظم رهبری در این بازدید دست‌نوشته‌ای را مرقوم فرموده‌اند که بازخوانی آن روشنی‌بخش مسیر مسئولان در ادامه مسیر عبرت‌آموزی و تأکید بر توجه بیشتر مردم به شناخت و تدبر در آثار و موزه‌های باقی‌مانده از گذشته است.

متن کامل این دست‌نوشته از این قرار است:

"ساعاتی در این محوطه چشم و دل نواز و حیرت انگیز به دیداری فراموش نشدنی گذشت تاریخ محنت بار و پر ماجرای ایران در این تالارها و مقصوره‌ها و ایوانها چه روزهای حساس و چه لحظات تعیین کننده ای را گذرانده است، چه سیاست‌ها گذشته و چه تصمیم‌ها گرفته شده چه سرنوشت‌ها برای مردم و کشور رقم خورده و چه شادی‌ها و و غم‌ها و جنگ‌ها و صلح‌ها و حادثه‌ها و ماجراها آفریده شده است.

اینک همه آن گذشته، افسانه ای و خاطره ای بیش نیست.

انسان‌ها در چنگ آنچه برای خود و مردم رقم زده‌اند در نزد خدا گرفتارند و از آن همه کبریا و جبروت به رنج به دست آمده و آن همه عشرت و رفاه به زور تحصیل شده، تنها یادگاری برای مردم این زمان باقی مانده است.

تاریخ ما در دوران سلطنت قاجار و پهلوی روزهای دشواری را گذرانیده است و ملت ما در آن دو قرن، روزگار سیاهی را به خود دیده. ما اکنون برای امروز و آینده به شناخت و تدبر و عبرت آموزی از آن دوران محتاجیم و به چشم و دل نافذی که در ورای ظواهر، حقایق را ببیند محتاج‌تر.

باری حفظ این آثار لازم و وظیفه حتمی ما است. در این راه تلاش دلسوزانه و عاشقانه ای محسوس است که انجام شده. لازم می‌دانم به برادران و خواهران دست اندرکار به خاطر تلاش موفقشان تبریک و نیز دست مریزاد بگویم و مسئولان را به توجه بیشتر و اهتمام جدی تر توصیه کنم.

آنچه در کنار این همه خود را از هزار روزن می نماید و به هزار زبان می ستاید، هنر شیوا و عالی و برجسته و چشمه سار ذوق جوشانی است که در سرتاسر این بنا و در هر سقف و در و دیوار و نقش و نگار و تابلو و آرایش آن مانند روحی در تن جاری و ساری است. هزاران آفرین از دل انسان برمی خیزد وقتی اینهمه نشانه های استعداد و ذوق و هنر ایرانی را مشاهده می کند. از این نظر نیز این گنجینه ما است که باید با وسواس و دقتی هر چه بیشتر مورد توجه و مراقبت قرار گیرد.

سیدعلی خامنه ای

۱۳۶۷ / ۹ / ۱۸